

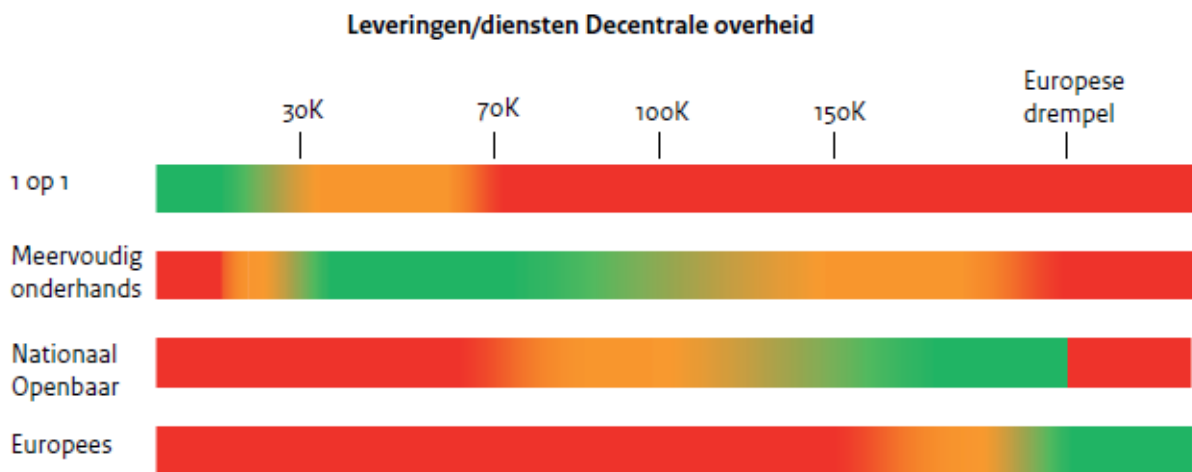
Bijlagen

Student:	Thijs Rijken
Studentnummer:	2052938
Afstudeerorganisatie:	Belastingsamenwerking Rivierenland
Afstudeermentor:	dhr. mr. M.M. Franse
Afstudeerdocent:	dhr. mr. J.D. Wesseling

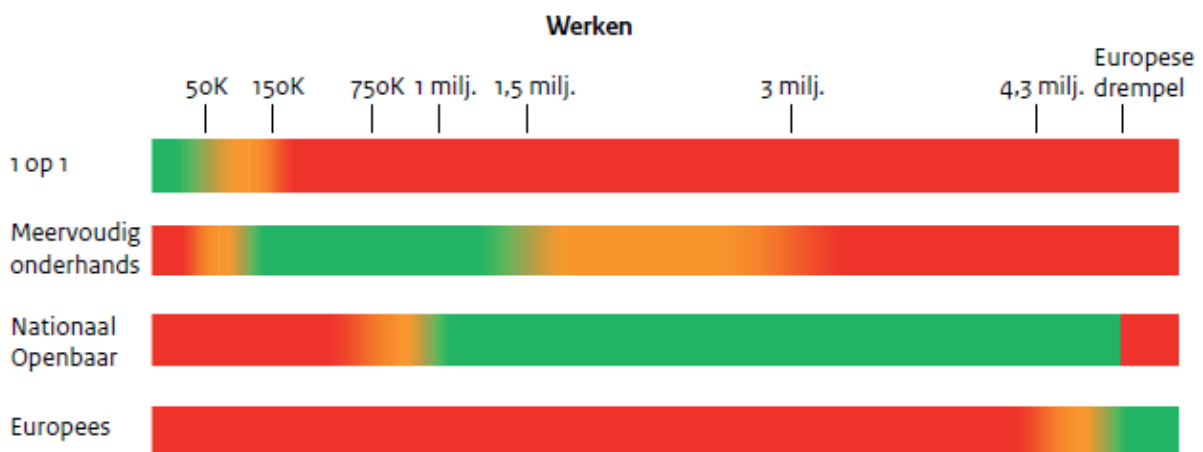
Bijlage I: Handvat Gids Proportionaliteit ten aanzien van de gangbare aanbestedingsprocedures

Handvat Gids Proportionaliteit ten aanzien van de gangbare aanbestedingsprocedures

Onderstaande figuren komen uit de Gids Proportionaliteit. Bedragen kunnen nuttig zijn om te bepalen welke aanbestedingsprocedure het meest gangbare is. De balkjes bieden daar een goed handvat voor.

Figuur 1: Gangbare procedures leveringen/diensten Decentrale overheid

Figuur 2: Gangbare procedures werken

- toegestaan/aanbevolen
- mogelijk toegestaan afhankelijk van criteria
- niet toegestaan

- Criteria volgens Gids Proportionaliteit
- Omvang van de opdracht
 - Transactiekosten
 - Aantal potentiële inschrijvers
 - Gewenst eindresultaat
 - Complexiteit opdracht
 - Type opdracht en karakter markt

**Bijlage II: Gespreksverslag interview
Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland**

Gespreksverslag interview met de heer Ron Smedts, financieel controller bij Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)

1. Ervaart BSGR dezelfde problemen als BSR bij de jaarlijkse accountantscontrole?

BSGR ervaart momenteel niet dezelfde problemen als BSR, maar heeft in het verleden ook opmerkingen gehad ten aanzien van haar inkoop- en aanbestedingsbeleid. Het huidige inkoop- en aanbestedingsbeleid van BSGR is vastgesteld tijdens de vergadering van 3 maart 2014 van het Dagelijks Bestuur. Waar de accountant minder tevreden over was, is dat BSGR dezelfde drempelbedragen hanteert bij de meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure en de nationaal openbare aanbestedingsprocedure voor overheidsopdrachten voor leveringen en diensten. Volgens het beleid zijn beide aanbestedingsprocedures namelijk mogelijk tot een waarde van € 200.000. De accountant had liever gezien dat het drempelbedrag bij de meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure lager was geweest. De accountant had namelijk het gevoel dat BSGR het zich nu makkelijk maakt om opdrachten meervoudig onderhands aan te besteden, wanneer nationaal openbaar aanbesteden misschien meer op zijn plaats is. Dit is ook nadrukkelijk punt van discussie geweest in het Management Team, aangezien dat niet de reden is geweest om dezelfde bedragen te hanteren. Uiteindelijk is er voor gekozen om de waarde van € 200.000 niet te wijzigen. In het inkoop- en aanbestedingsbeleid is een bepaling opgenomen, waarin is bepaald dat voor een nationaal openbare aanbestedingsprocedure wordt gekozen, als het type inkoop en het karakter van de markt, waarin de potentiële inschrijvers opereren, daar beter bij aansluit. Op die manier creëert BSGR toch een soort lijn in de te kiezen aanbestedingsprocedure. De accountant is hier uiteindelijk ook mee akkoord gegaan. Onlangs is bij BSGR een ICT dienst, die qua waarde enkelvoudig onderhands had kunnen worden aanbesteed, nationaal openbaar aanbesteed, omdat ICT diensten zich prima lenen voor openbare aanbesteding.

Een andere opmerking die BSGR in het verleden van de accountant heeft gekregen, is dat er geen procedurebeschrijving was. Deze is inmiddels ook vastgesteld en vormt in feite een uitwerking van de stappen van het inkoopproces van paragraaf 6.1 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Momenteel controleert de accountant vooral of opdrachten wel op een juiste wijze zijn aanbesteed en of er opdrachten ten onrechte niet zijn aanbesteed.

2. Op welke wijze heeft BSGR haar inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld?

BSGR heeft bij het vaststellen van de Nota Inkoop- en aanbestedingsbeleid gebruik gemaakt van het Model Inkoop- en aanbestedingsbeleid van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG). Daarnaast heeft zij gekeken naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid van een aantal gemeenten. Het beleid is echter vastgesteld vanuit het perspectief van BSGR.

3. Wie zijn hierbij betrokken geweest?

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is opgesteld door de heer Smedts, in overleg met de directrice en het Management Team van BSGR.

De nota is vastgesteld in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 3 maart 2014 en is ondertekent door de voorzitter van het Dagelijks Bestuur en de directrice van BSGR.

4. Hoe zijn de drempelbedragen tot stand gekomen naar aanleiding waarvan een aanbestedingsprocedure wordt gekozen?

Bij het vaststellen van de drempelbedragen is gekeken naar de handreiking van de Gids Proportionaliteit. De bedragen zijn echter niet één op één overgenomen, BSGR heeft in haar beleid namelijk bedragen opgenomen die worden geacht werkbaar te zijn. Hierbij is zij zich ervan bewust, dat de bedragen bij de meervoudig onderhandse aanbestedingsprocedure en de nationaal openbare aanbestedingsprocedure voor overheidsopdrachten voor leveringen en diensten gelijk zijn.

5. Hoe houdt BSGR haar inkoop- en aanbestedingsbeleid up-to-date?

BSGR heeft een Regeling Financieel Beheer vastgesteld die inzichtelijk maakt welke nota's wanneer geactualiseerd moeten worden. Daarnaast wordt BSGR ook vaak op (wets)wijzigingen gewezen door de accountant, haar deelnemers en de VNG.

De heer Smedts is verantwoordelijk voor het up-to-date houden van alle nota's die een financieel raakpunt hebben, zoals het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De overige, meer juridische nota's, worden up-to-date gehouden door de beleidsadviseur.

6. Hoe is het inkoop- en aanbestedingsbeleid geïmplementeerd in de organisatie?

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is onder andere uitgewerkt in een procedurebeschrijving. In deze beschrijving wordt het inkoopproces van paragraaf 6.1 van het inkoop- en aanbestedingsbeleid verder uitgewerkt. Daarnaast houdt BSGR een contractenregister bij met daarin alle (af)lopende contracten. Dit register wordt gebruikt om overzicht en controle te houden op de contracten die zijn en worden gesloten. In dit register kan BSGR per contract onder andere zien wanneer de uiterste opzegtermijn is en wanneer een contract afloopt. Ook kan zij het contract met één druk op de knop digitaal raadplegen. Het register wordt intern vaak gebruikt om de aflopende contracten te bespreken. Hierbij wordt onder andere besproken of de opdracht opnieuw moet worden aanbesteed. Ook wordt er gereflecteerd of sommige contracten, die bijvoorbeeld onderhands zijn aanbesteed, eigenlijk nationaal openbaar of misschien zelfs Europees hadden moeten worden aanbesteed. Door te reflecteren leert BSGR van eventueel gemaakte fouten en probeert zij meer grip te krijgen op het aanbestedingsproces in haar organisatie.

BSGR bekijkt ook of er meer gebruik kan worden gemaakt van raamovereenkomsten. Momenteel is er al een raamovereenkomst gesloten met een uitzendorganisatie. Ook met betrekking tot taxatiewerkzaamheden wordt overwogen om met raamovereenkomsten te gaan werken. Hierdoor kan zij met meerdere partijen een overeenkomst sluiten en kan zij de opdracht, volgens het principe van de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI), gunnen aan een inschrijver.

Kortom is het inkoop- en aanbestedingsbeleid geïmplementeerd in de organisatie middels de procedurebeschrijving, de controles, het contractenregister, de analyse en een overzicht van de aanbestedingen die eventueel nog gaan plaatsvinden.

7. Hoe wordt de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid gewaarborgd?

Op dit moment wordt de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid gewaarborgd doordat het Dagelijks Bestuur en de directrice van BSGR als enige bevoegd zijn om namens BSGR rechtshandelingen te verrichten. De directrice ondertekent op dit moment alle facturen en contracten. Zij is erg integer en controleert ieder stuk alvorens zij deze ondertekent. Zij wil absoluut niet dat door de accountant wordt geconstateerd dat er bijvoorbeeld een verkeerde aanbestedingsprocedure is gevolgd. Dit komt namelijk in het rapport van bevindingen te staan en is slecht voor het imago van BSGR. Er wordt vanuit de directrice en het Management Team ook veel druk uitgeoefend op de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de bijbehorende stukken zoals de procedurebeschrijving.

Daarnaast is er door de gehele organisatie een interne controlemogelijkheid aan de hand van het contractenregister. Onder de directrice staan twee administrateurs die ook gebruik

maken van dit register. Zij kijken bijvoorbeeld of aan een inkomende factuur een contract ten grondslag ligt. Is dit het geval, dan voegen zij het contract bij de factuur, zodat de directrice dit kan controleren alvorens zij de factuur ondertekent. Is dit niet het geval, dan gaan zij dit navragen. Doordat het contractenregister een goed overzicht geeft van de (af)lopende contracten, opzeggingstermijnen, uiterste datum dat een nieuw contract moet zijn gesloten, enzovoort, houdt BSGR in alle stadia van het aanbestedingsproces de controle en kan zij, indien nodig, vroegtijdig handelen.

Uit praktisch oogpunt gaat er bij BSGR nog een en ander veranderen inzake de tekenbevoegdheden. Op korte termijn zullen er (onder)mandaatbesluiten worden vastgesteld, die aan afdelingshoofden de bevoegdheid geven om BSGR tot een bepaalde waarde te vertegenwoordigen. Na de vaststelling worden deze besluiten bij de Kamer van Koophandel ingeschreven. Deze verandering brengt met zich mee dat van afdelingshoofden kan worden gevergd, dat zij dezelfde integriteit betrachten als de directrice en dat zij facturen en contracten goed controleren, onder andere met behulp van het contractenregister.

**Bijlage III: Gespreksverslag interview
Belastingsamenwerking gemeenten en
hoogheemraadschap Utrecht**

Gespreksverslag interview met de heer Arnold Geytenbeek, directeur van Belastingssamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

1. Ervaart BghU dezelfde problemen als BSR bij de jaarlijkse accountantscontrole?

BghU ervaart niet dezelfde problemen als BSR. BghU is 1 januari 2014 opgericht, al haar beleidsregels zijn dus recentelijk vastgesteld en nog actueel. Om in 2014 een goede start te kunnen maken en om dat jaar goed door te kunnen komen, zijn er voornamelijk jaarcontracten gesloten. Deze jaarcontracten lenen zich, gezien de waarde, veelal voor enkelvoudig of meervoudig onderhandse aanbesteding. Een grote overheidsopdracht die wel direct Europees is aanbesteed betreft het automatiseringssysteem. Voor deze overheidsopdracht is ook direct een contract gesloten voor de duur van vijf jaren. Halverwege 2014 zijn ook het drukwerk van de aanslagformulieren, de incassowerkzaamheden en de externe accountant Europees aanbesteed.

BghU wordt bij (Europese) openbare aanbestedingen begeleid door een gespecialiseerd bureau, zodat het aanbestedingsproces in goede lijnen verloopt en er zorgvuldig wordt gehandeld. De accountant heeft hierover ook niets opgemerkt.

2. Op welke wijze heeft BghU haar inkoop- en aanbestedingsbeleid vastgesteld?

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid van BghU is vrij standaard en lijkt in veel opzichten op dat van andere organisaties. Het beleid is echter wel vastgesteld vanuit het perspectief van BghU.

3. Wie zijn hierbij betrokken geweest?

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid is opgesteld door de interim-controller, in overleg met de heer Geytenbeek. Het Management Team heeft kennis genomen van het beleid, maar heeft hier niets op aangemerkt. Het beleid is vastgesteld in de vergadering van 17 oktober 2013 van het Algemeen Bestuur en is ondertekent door de voorzitter van het Algemeen Bestuur en de heer Geytenbeek.

4. Hoe zijn de drempelbedragen tot stand gekomen naar aanleiding waarvan een aanbestedingsprocedure wordt gekozen?

Bij het vaststellen van de drempelbedragen is vooral gekeken naar wat werkbaar is binnen BghU. Hierbij is onder andere rekening gehouden met de marktwerking, waarbinnen het soms goed is om meerdere offertes aan te vragen.

5. Hoe houdt BghU haar inkoop- en aanbestedingsbeleid up-to-date?

Het actualiseren van het beleid is vooralsnog niet aan de orde geweest, aangezien BghU een jonge organisatie is, die recentelijk al haar beleid heeft vastgesteld. Zorgen dat het beleid up-to-date blijft valt onder het takenpakket van de controller. De controller moet toezien op mutaties en moet het inkoop- en aanbestedingsbeleid indien nodig herijken. Dit kan hij doen op een manier die hij wenselijk acht.

6. Hoe is het inkoop- en aanbestedingsbeleid geïmplementeerd in de organisatie?

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid an sich is onvoldoende geïmplementeerd in de organisatie. Wel hebben de voorzitter van het Dagelijks Bestuur, de directeur (de heer Geytenbeek), de heffingsambtenaar en de invorderingsambtenaar een mandaatbesluit vastgesteld, waarin uit praktisch oogpunt bepaalde bevoegdheden, waaronder de

aanbestedingsbevoegdheid, zijn overgedragen binnen de organisatie. Zo is aan afdelingshoofden een budget gegeven om te beheren. Dit budget mogen zij ook aanwenden om bijvoorbeeld diensten aan te besteden. Van budgethouders wordt verwacht dat zij integriteit betrachten en handelen overeenkomstig het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Wanneer zij een overheidsopdracht willen aanbesteden die duurder is dan het toegekende budget, moet de heer Geytenbeek de aanbesteding accorderen.

7. Hoe wordt de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid gewaarborgd?

De naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt op meerdere manieren gewaarborgd. Allereerst ziet de controller er op toe dat het inkoop- en aanbestedingsbeleid wordt nageleefd. Hiervoor kan hij bijvoorbeeld periodieke controles uitvoeren. Ook de accountant ziet bij de jaarlijkse accountantscontrole toe op de naleving van het inkoop- en aanbestedingsbeleid. Een van de eerste dingen waar hij naar vraagt is het normenkader waaraan BghU bij de uitvoering van haar taken moet toetsen. Hieronder valt ook het inkoop- en aanbestedingsbeleid. De accountant wil zien, waaruit blijkt, dat dit normenkader wordt nageleefd.

BghU heeft de financiële administratie aanbesteed aan Gemeente Utrecht (een van haar deelnemers). Gemeente Utrecht heeft hierbij ook een controletaak, namelijk om na te gaan of facturen zijn geaccordeerd door de juiste persoon. Is dit niet het geval, dan wordt een factuur niet betaald. De facturen zelf kunnen pas geaccordeerd worden als hieraan een verplichting ten grondslag ligt. Ligt er geen verplichting ten grondslag aan een factuur, dan kan de factuur niet worden geaccordeerd en wordt er navraag gedaan.